

Štědrý medvídek

Dr. Dana Aškenazi Lustig
Ilustrace: Matatjahu (Mati) Lustig

Štědrý medvídek

Dr. Dana Ashkenazi Lustig

Copyright text © 2019 Dana Aškenazi Lustig

Copyright ilustrace © Mati Lustig

Všechna práva vyhrazena pro vydavatele – Dr. Dana Aškenazi Lustig. Mezinárodní copyright zajištěn. Žádná část této knihy nesmí být kopírována, uložena nebo přenášena jakýmkoliv prostředky – elektronicky, mechanicky, fotokopii, záznamem nebo jinak, bez předchozího písemného souhlasu dr. Dany Aškenazi Lustig nebo asociace CHAIM s výjimkou stručných citací zahrnutých do poznámek.

Vytištěno v Izraeli, 2019

PODĚKOVÁNÍ:

Mému otci, Ronimu Aškenazimu, partnerovi milujícímu medvědy přes všechny generace.

Mému manželovi, Zivu Lustigovi, za podporu při psaní a tvoření.

Mému tchánovi, Matimu Lustigovi, za ochotu nakreslit každý nápad.

Mé sestřenci Adi Kohen Šalom, za schopnost zkombinovat příběh a obrázky v opravdovou knihu.

Ofře Gelbert za kontrolu gramatiky a korekturu.

Psychosociálnímu týmu ze Schneiderovy nemocnice za jejich podporu pro další knihu.

Michal Adiri Aluš za psychologické poradenství.

Dr. Jerry Steinovi za vřelou pomoc.

Dr. Šifre Aš za její podporu.

Profesoru Šai Izraelimu za víru v tuto knihu a její propagaci.

Asociaci CHAIM za jejich pomoc s tiskem této knihy.

Pro podporu Asociaci Chaim, navštivte naše webové stránky www.hayim.org.il

Seanu Agesovi za korekturu anglické verze.

Profesoru Petru Sedláčkovi za jeho laskavou podporu.

Díky mé sestřenci Adi Kohen Salom za grafické zpracování.

Ještě jedno poděkování dr. Steinovi za pomoc s anglickou verzí a Seanu Agesovi za korektury.

Český překlad: Marie Kuřiková z Českého registru dárců krevetvorných buněk
Tisk české verze podpořen spolkem Donor, z.s. (www.donor.cz) z edukačního grantu Astellas Pharma, s.r.o.

V malém domečku v lese se Sestřička Medvědice moc bála o svého malého medvědího brášku. Byl nemocný, ležel v medvědí nemocnici a každý večer u něj spala maminka Medvědice nebo tatínek Medvěd. Medvědí Sestřičce bráška chyběl a moc mu chtěla pomoci se rychle uzdravit, aby si spolu zase mohli hrát.

Jednoho slunečného rána medvědí rodiče pozvali sestřičku na procházku do lesa. Do košíku sbalili lesní plody a vyrazili na piknik. Chvilí šli a po nějaké době se usadili k odpočinku na lavičku pod stromy. Sestřička Medvědice seděla mezi svými rodiči a užívala si borůvky.

„Jak se má Malý Méďa?“ ptala se Sestřička Medvědice rodičů. „Copak mu je?“

Maminka Medvědice odpověděla: „Lékař mně a tatínkovi vysvětlil, že krev Malého Médi je nemocná. Potřebuje dostat novou a zdravou medvědí krev, aby se mu udělalo líp.“

„Jak mu takovou novou medvědí krev seženeme?“ dumala Sestřička Medvědice a pak dodala: „Kde se bere moje krev?“

Maminka Medvědice si povzdechla: „Věděla jsi, že my všichni medvědi máme v kostech malou továrnu na výrobu krve?“

„Továrnu?“ smála se Sestřička Medvědice, „jako je továrna na čokoládu?“

Medvědí tatínek a maminka se usmívali.

„Ano, medvědí Sestřičko,“ řekl tatínek Medvěd, „funguje podobně jako továrna na čokoládu. Ta používá suroviny, jako například kakao a cukr, aby vyrobila čokoládové tyčinky. Naše těla dělají něco podobného. V našich kostech máme něco, čemu se říká kostní dřev.“

Je to velmi chytrá továrna, která si bere suroviny z našeho těla a stále z nich vyrábí novou krev.“

„Bohužel,“ pokračoval tatínek Medvěd, „továrna našeho milého Médi nepracuje správně. Malý Méďa potřebuje novou továrnu, aby vyráběla zdravou medvědí krev. Takže potřebujeme získat dřev z továrny jiného medvěda, který by ji daroval Malému Méďovi.“

Tatínek Medvěd vysvětloval dál: „Maminka Medvědice a mnozí naši přátelé by rádi Malému Méďovi svou kostní dřev darovali. Bohužel ale nelze vzít dřev jen tak od někoho. Musí to být někdo speciální.“

„Hledali jsme po celém lese někoho, kdo by se nejlépe s Malým Méďou shodoval. A víš, co jsme zjistili?“

„Co?“ ptala se zvědavě Sestřička Medvědice.

„Zjistili jsme, že ty a Malý Méďa jste si uvnitř velmi podobní. Jako dvě stejné sněhové vločky!“

„Jé,“ vyskočila radostí Sestřička Medvědice. „My jsme stejní!“

Pak se ale lekla.

„Když jsme stejní, možná je moje továrna taky nemocná,“ řekla.

„Neboj se!“ odpověděl tatínek Medvěd. „Tvoje továrna je zdravá a silná a také medvědí krev, kterou vyrábí, je silná. Proto jsme tě s maminkou chtěli poprosit, abys část své medvědí dřevě darovala Malému Médovi, aby měl znovu zdravou medvědí krev a udělalo se mu líp!“

„To mi ale žádná medvědí krev nezbude,“ bála se Sestřička Medvědice.

Maminka a tatínek medvědi ji laskavě poplácali po rameni a trpělivě vysvětlovali: „Miláčku, všichni máme v našich tělech krve víc než dost. Navíc, naše zdravá medvědí dřevě neustále vyrábí novou krev. Nic ti chybět nebude!“

„Jak budu tu medvědí dřeň darovat?“ ptala se Sestřička Medvědice s vážnou tváří. „Bude to bolet?“ Maminka Medvědice hladila Sestřičku po srsti a pokračovala ve vysvětlování: „Ne, drahá, zajistíme, aby tě nic nebolelo. Nejdřív tě seznámíme s lékařem Malého Médi. Poznájí tě, vyšetří tě, a dokonce tě možná polechtají stetoskopem!“ „Takovým jako má zdravotní sestra v medvědí školce?“ ptala se malá medvědí slečna. „Ano,“ smála se maminka Medvědice, „přesně takovým.“ „A co se stane pak?“ ptala se dál Sestřička Medvědice.

„Večer před darováním,“ řekla maminka Medvědice, „dostaneš báječnou večeři se všemi dobrůtkami, které máš ráda, vypiješ hodně vody, osprchuješ se, vyčistíš si zuby a půjdeš spát. Další den ráno, v den darování, si vyčistíš zoubky, ale nebudeš snídat...“

„Cože? To ale budu hladová!“ řekla Sestřička Medvědice a hned začala jíst maliny.

„Nebude to trvat dlouho,“ řekla medvědí maminka, aby ji uklidnila. „Abys mohla Malému Měd'ovi pomoci, před tím, než daruješ část své medvědí dřeně, se musíš postit. Půst znamená, že nebudeš to ráno chvíli jíst ani pít až do té doby, než bude po odběru. Jakmile bude po všem, bude na tebe čekat jídlo, jaké budeš chtít.“

„Cokoli si budu přát?“ ptala se Sestřička Medvědice.

„Ano drahoušku,“ odpověděli společně medvědí rodiče. „Cokoli si budeš přát.“

Sestřička Medvědice se uklidnila a zeptala se: „Jak tu svou medvědí dřeň daruji?“

„Pojedeme společně do nemocnice,“ vysvětloval tatínek Medvěd, „abychom pozdravili našeho Malého Mědu, a ty dostaneš nemocniční pyžamko stejně jako tvůj bráška.“

„Jůůů,“ vykřikla Sestřička Medvědice, „to budeme stejní taky zvenku!“

„To máš pravdu,“ řekla maminka Medvědice. „Pak tatínek Medvěd zůstane s Malým Mědou a my dvě půjdeme za uspávacím lékařem.“

„Proč spí?“ ptala se Sestřička Medvědice.

„Ne drahá,“ smála se maminka Medvědice. „Je to pan doktor, jehož úkolem je pomoci ti usnout, abys při darování své medvědí dřeně spala a nic necítila. Setkáme se s uspávacím panem doktorem v hezké malé místnosti s televizí. Až se s tebou pan doktor seznámí, půjdeme spolu na medvědí operační sál.“

„Co je to operační sál?“ ptala se Sestřička Medvědice.

Tatínek Medvěd řekl: „No, to je speciální místnost, kde je stále zapnutá klimatizace a je tam trochu chladno a čerstvo, protože všichni lékaři pocházejí ze severního pólu a jsou zvyklí na zimu,“ dodal tatínek Medvěd s úsměvem. „Pro vstup do sálu je nutné mít na nohou speciální návleky a čepičku na hlavě, podobně jako máš někdy při sprchování.“

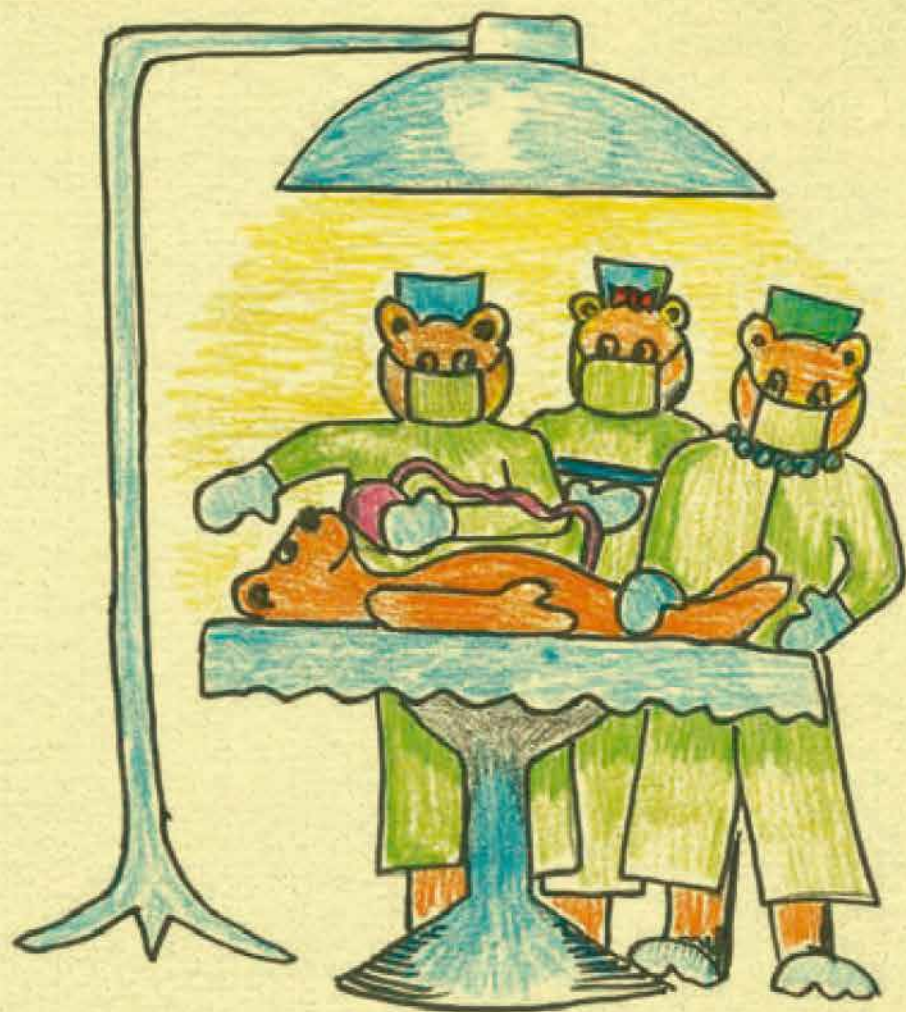

Maminka Medvědice dodala: „V té místnosti je spousta pipajících přístrojů s obrazovkami a světýlky, stejně jako u počítačových her, které hraješ. Jsou tam také medvědí zdravotní sestry, které zajistí, aby ses cítila příjemně.“

„A co mi na tom operačním sále budou dělat?“ ptala se Sestřička Medvědice.

„Až budeš ležet na posteli,“ řekl tatínek Medvěd, „přijde uspávací pan doktor a dá ti na nos a pusku speciální masku. Budeš cítit příjemnou vůni a rychle usneš. Maminka s tebou zůstane, než se ti začne něco zdát.“

„A kdy začnu darovat medvědí dřevě?“ ptala se Sestřička Medvědice.

„Všechno se to stane, až usneš,“ řekla maminka Medvědice. „Nic nebudeš cítit. Zatímco budeš spát, jiný medvědí lékař ti odebere vzorek medvědí dřene z místa těsně nad ocáskem napravo i nalevo. Vzorky budou poslány do speciální medvědí laboratoře. Tam tvou medvědí dřeň vyčistí a ty úplně nejlepší buňky medvědí dřene, které se shodují s buňkami Malého Médi, se pro něj shromáždí. Až se vzbudíš, darování bude za tebou a všichni se dohromady sejdeme v pokoji na oddělení.“

„A to je všechno?“ ptala se Sestřička Medvědice. „Usnu a daruji medvědí dřev bez toho, abych něco cítila?“

„Ano,“ řekla maminka Medvědice. „Až se vzbudíš, bude vše hotovo. Dokonce si nebudeš pamatovat, co se stalo! Po probuzení tě může trochu bolet břicho, také tě mohou trochu bolet záda. Budeme ti dávat sirup, aby bolest ustoupila.“

„A nad ocáskem vpravo i vlevo,“ dodal tatínek Medvěd, „budeš mít náplasti, které budou vypadat jako poštovní známky, aby se vše udrželo v čistotě do večera.“

„A to je opravdu všechno?“ zeptala se Sestřička Medvědice.

„Ano,“ odpověděl tatínek Medvěd, „a pak na tebe bude čekat chutné jídlo dle tvého výběru.“

„Později,“ dodala maminka Medvědice, „si dáme příjemnou dlouhou sprchu a sundáme náplasti. Za dva dny po darování budeš moct běhat a dělat všechno, co máš ráda – houpat se, hrát si s kamarády, chodit do medvědí školky a baštit lesní plody.“

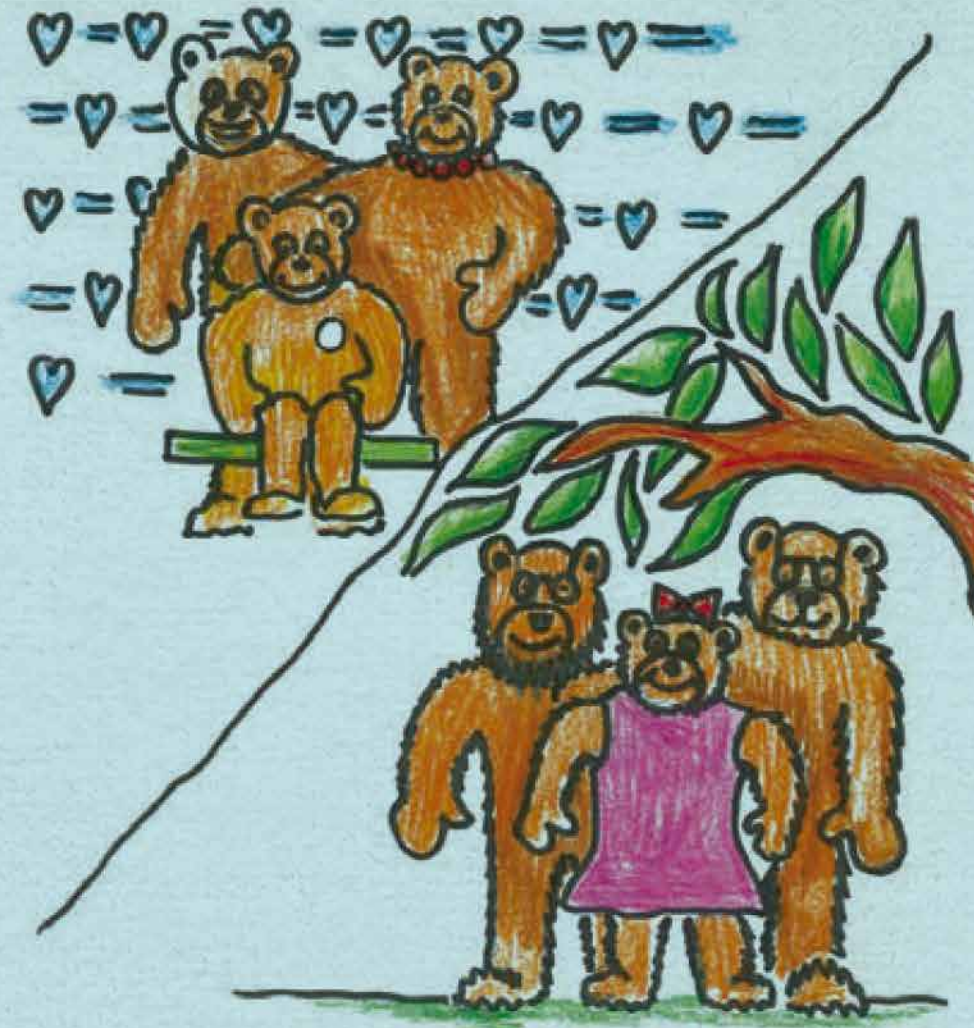
„A ještě jedna věc!“ řekl tatínek Medvěd. „Až se vrátíme z nemocnice, dostaneš od nás nějaký dárek za tvé darování.“

„Vrátí se s námi domů Malý Médá?“ ptala se Sestřička Medvědice.

„Ještě ne,“ odpověděla maminka Medvědice.

„Bude muset zůstat v medvědí nemocnici trochu déle a jeden z nás mu bude dělat společnost. Lékaři se budou dál o Malého Médů starat, dávat mu léky a také medvědí dřeň, kterou mu daruješ. Budou se o Malého Médů starat do té doby, než se bude cítit líp, a doufejme, že se zcela uzdraví.“

„Medvědí doktor nám vysvětlil,“ pokračoval tatínek Medvěd, „že je ještě potřeba udělat mnoho věcí, které pomohou Malému Mědovi, aby se cítil lépe. Bude muset brát hodně léků pro posílení těla a také, aby jeho tělo přijalo tvou darovanou dřevěnou kůru a aby se mohl vrátit do lesa. Je to spousta těžké práce! Maminka Medvědice a já mu budeme pomáhat, zatímco ty budeš doma s babičkou Medvědicí a dědou Medvědem.“

Ovoce v košíku už bylo skoro snědené a otázky Sestřičky Medvědice zodpovězené.

„Rozuměla jsi všemu, co jsme říkali?“ ptala se maminka Medvědice.

„Ano,“ řekla Sestřička Medvědice a kývala hlavou nahoru a dolů. „Pokusím se vám to vysvětlit po svém: Malý Méďa je nemocný a potřebuje moji pomoc. Budu muset sníst velkou večeři a spát v naší jeskyni. Ráno si jen vyčistím zuby, nebudu snídat a pak půjdu do nemocnice setkat se s Malým Méďou.“

„Obléknu si nemocniční pyžamo, potkám se s uspávacím doktorem a pak půjdu na místo, kterému se říká operační sál. Nasadí mi masku, která mě uspí. Zatímco budu spát, lékaři mi vezmou část medvědí dřeně. Tu pošlou poštou i s poštovními známkami, a až se probudím, vstanu a rozhodnu se, co chci jíst! Pak půjdeme domů a dostanu třeba medaili!“

Medvědí rodiče se smáli a objímali Sestřičku Medvědici.

Sestřička Medvědice s rodiči ještě chvíli seděla na lavičce a dojídali zbytek ovoce z košíku.

Pak vstali a vrátili se domů připravit se na darování.

Cestou zpátky do jeskyně přemýšlela Sestřička Medvědice o všem, co jí rodiče řekli a cítila ve svém srdíčku radost. Jak je to báječné, že může darovat dřeň a pomoci svému bráškov, kterého tak moc miluje, něčím, co může dát jen ona ze svého vlastního těla, aby mu pomohla se uzdravit.

Štědrý medvídek je druhý díl „medvědí série“ popisující proces nalezení sourozeneckého dárce pro transplantaci krvetvorných buněk dítěti nemocnému leukémií. Za použití obrázků ze světa zvířat sleduje kniha Sestřičku Medvědici, která se připravuje na darování krvetvorných buněk Malému Měďovi, a dozvídá se informace o tomto zákroku a jeho okolnostech.

Série knih se snaží navodit dialog mezi rodiči, dítětem s rakovinou a jeho sourozenci o tématech, jako je nalezení vhodného dárce, proces darování, pocity a obavy dárce, rodičů a pacientů během dlouhého a náročného procesu transplantace krvetvorných buněk.

Autorka, Dana Aškenazi Lustig, je dětská lékařka, která získala praxi v Dětské nemocnici Safra v Tel Hashomer a nyní se specializuje na dětskou onkologii ve Schneiderově dětské nemocnici v Izraeli. Kniha byla napsána za pomoci a s radami transplantačního týmu kostní dřeně pod vedením dr. Jerryho Steina a psychosociálního týmu Schneiderovy nemocnice.

Vytištěno v Izraeli se štedrou finanční podporou asociace CHAIM.

